

Zabytki

Kościół parafialny pod wezwaniem św. Wojciecha i Jerzego

Kościół z 1393 roku w miejscu pierwotnej świątyni romańskiej, wzmiankowanej w 1292 roku. Zabytek klasy I. Gotyk z elementami neogotyku, murowany z cegły, układ polski, w dolnych partiach z kamienia, oszkarpowany. Kilkakrotnie restaurowany, ostatnio w latach 1956-1973 z częściową przebudową wnętrza. prezbiterium gotyckie, krzyżowo-żebrowe. Strop głównego korpusu, filary i chór współczesne. Wewnątrz kościoła liczne pamiątki m.in. spiżowa chrzcielnica z XV w., mozaika ECCE HOMO z XVI w., zabytkowe dzwony z XV i XVI w., fragmenty fresków na ścianach odsłonięte podczas ostatniej renowacji, klasycystyczny fotel dla celebransa z połowy XIX w., konfesjonały z XIX w., liczne epitafia z XVIII/XIX w., gotycki ołtarz główny z 1886 roku.

Obok kościoła grobowiec w kształcie antycznego sarkofagu należący do księżnej Apolonii Poniatowskiej, właścicielki dóbr zatorskich w XVIII/XIX w. W krypcie pod kościołem spoczywają kolatorzy zatorskiej świątyni m.in. Anna z Tyszkiewiczów Potocka- Wąsowiczowa i jej mąż gen. Stanisław Wąsowicz - adiutant Napoleona I oraz Maurycy i Ludwika Potoccy.

Pałac, pierwotnie zamek książęcy o cechach obronnych z XV w., zabytek klasy I, siedziba zatorskich książąt, później starostów. W 1778 roku zakupiony przez Duninów i częściowo przebudowany z dobudową drugiego piętra. Kolejni prywatni właściciele pałacu i dóbr zatorskich: Poniatowscy, Tyszkiewiczowie, Wąsowiczowie, Potoccy. W 1836 roku Potoccy częściowo przebudowali i odrestaurowali pałac wg. projektu F.M. Lanciego nadając mu formę rezydencji w stylu romantycznego neogotyku. Od 1946 roku jest siedzibą Instytutu Zootechniki, ostatnio Rybackiego Zakładu Doświadczalnego. W latach 1964-1973 gruntownie odrestaurowany. Na parterze bogato zdobione sale: myśliwska, złota, paprociowa, bluszczowa - udostępniane zwiedzającym.

Inne zabytki Gminy:

Cmentarz katolicki założony w 1784 roku i cmentarz żydowski (kirkut) prawdopodobnie z połowy XIX w.

Aleja Lipowa to pomnik przyrody o wybitnej roli krajobrazowej, wzdłuż alei ponad 350 lip, wiek ponad 150 lat.

Folwark "Podlipki" o genezie średniowiecznej, pierwotnie książęcy, następnie królewski, dworski. Obecny z połowy XIX w. zespół budynków mieszkalnych (czworaków) w stanie likwidacji, stajnie, spichlerze. własność RZD.

Dawny dom ubogich starców tzw. szpitalka Pierwotnie wzmiankowany w 1507 roku, obecnie budynek z przełomu XIX/XX w.

Budynek dworcowy z 1884 roku wybudowany w związku z otwarciem nowej linii kolejowej Skawina- Oświęcim.

Figury i krzyże przydrożne m.in. figura św. Rocha , św. Jana Kantego, św. Jana Nepomucena z XIX w.

Fragmenty murów otaczających pałac z 1836 roku.

Park obok pałacu - wzmiankowany w XVI w. jako ogród ozdobny. Poniżej skarpy park krajobrazowy z zabytkowym drzewostanem.

Oficyna, dawna kuchnia pałacowa z 1836 roku.

Dawny zajazd, później wozownia, stajnie pałacowe, garaże i mieszkania z XIX w.